

SE-ED

• สารพัดคำถาม •

เรื่องบ้านกับ สถาปนิกไทย

นานาปัญหาเรื่องบ้าน ที่คุณ
จำเป็นต้องทราบ พร้อมความรู้
เกี่ยวกับการใช้พลังงาน
และภูมิปัญญาบ้านไทย

ยอดเยี่ยม เทพธานนท์

คำนำ

หนังสือ “สารพันคำถามเรื่องบ้านกับสถาปนิกไทย” เล่มนี้ เป็นการรวบรวมองค์ความรู้พื้นฐาน และปัญหาพื้นฐานเรื่องบ้าน เช่น เรื่อง “รอยร้าว” ต่างๆ ของบ้าน (เพราะว่าบ้านในเมืองไทยทุกหลังจะต้องมีรอยร้าวเสมอ จะมากจะน้อยแล้วแต่ความผิดพลาดของการก่อสร้างหรือการใช้งาน) และมีเรื่องปัญหาทั่วไปที่มักจะเกิดขึ้นในบ้าน เช่น ปัญหาเรื่องสุขภัณฑ์ กุญแจ ปาร์เกต์ กระเบื้อง ฯลฯ และมีการบันทึกเรื่องเกี่ยวกับ “พลังงาน” ที่ต้องอ่านเพื่อความเข้าใจพื้นฐานในการประหยัดพลังงาน

อีกหัวข้อหนึ่งในหนังสือเล่มนี้ก็คือ เรื่อง “ภูมิปัญญานบ้านไทย” เพื่อให้ชาวไทยได้รับทราบความชาญฉลาด และความเชื่อของบรรพบุรุษไทย ซึ่งเราสามารถนำมาใช้กับบ้านของเรา และชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

คำลิขสิทธิ์ทั้งหมดของการเขียนหนังสือเล่มนี้ทุกบาททุกสตางค์ “ซีเอ็ด” ได้ร่วมมือนำไปซื้อหนังสือที่มีประโยชน์ต่อเด็กนักเรียนไทยที่ด้อยโอกาสทั่วประเทศ จึงขอขอบคุณผู้ที่จ่ายสตางค์ซื้อหนังสือเล่มนี้แทนนักเรียนไทยผู้ด้อยโอกาสทุกคนครับ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

นายยอดเยี่ยม เทพธรรานนท์

สถ. 344 ว.

สารบัญ

ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างและรอยร้าว

1. ผู้รับเหมาบอกว่าบ้านของคุณต่อเติมได้สบายมาก โครงสร้างเตรียมไว้แล้ว
เชื่อได้ไหม.....13
2. รอยอาคารแยกออกจากกันจนดูวัสดุยาแนวก็ไม่พอ ต้องทำอะไร.....14
3. เด็ก ป. 1 เขาตรวจสอบรอยแตก รอยแยก รอยร้าว เบื้องต้นอย่างไร.....15
4. เด็ก ป. 2 เขาตรวจสอบรอยแยกอาคารอย่างไร.....16
5. รอยร้าวที่กลางคานมักเกิดจากอะไร อันตรายถึงชีวิตหรือไม่.....17
6. เห็นรอยร้าวที่หัวเสา ต้องรีบไปทำประกันชีวิตดีไหม.....19
7. รอยร้าวข้างเสาระหว่างผนังกับเสา อันตรายเพียงไร.....20
8. รอยร้าวตามยาวใกล้ท้องคาน หมายถึงอะไร.....22
9. ผนังฉาบปูนจับเพียงเบาๆ ก็มีแต่ทรายร่วงลงมา.....23
10. ไม่มีรอยร้าวแต่ผนังหนึ่งปูนหลุดออกมาเป็นแผ่นๆ เลย.....25
11. สนามทรุด แต่ทำไมตัวบ้านไม่ยกกะทรุดตาม.....26
12. ออกแบบกันได้ ไม่คุยกับวิศวกร ระวังศีรษะแตกนะ.....27

ความรู้ทั่วไป และเทคนิคในการตกแต่ง

13. สถาปนิกในเมืองไทย เขาแยกออกเป็นกี่สาขากันนะ.....31
14. ไม้หน้าสามที่ละครไทยชอบเอาไว้ฟาดศีรษะกันคืออะไร.....32
15. ก่ออิฐ “เต็มแผ่น” กับก่ออิฐ “ครึ่งแผ่น” คืออะไร?.....33
16. สเตย์นอกจากจะเป็นอุปกรณ์รัดฟุ้งแล้ว เกี่ยวอะไรกับรั้วบ้านเราบ้าง.....34
17. ติดพัดลมแขวนเพดาน แล้วหล่นลงมาทุก 2 เดือน ทำไมไม่ 3 เดือน
หรือ 4 เดือน.....36

18. ติดเหล็กดัดอย่างไร เมื่อไฟไหม้แล้ว จะหนีออกจากบ้านได้
โดยไม่ถูกย่าง.....37
19. วิธีป้องกันพวกมือบอน ที่ชอบเขียนผนังในที่สาธารณะ.....38
20. ส่วนไฟฟ้ากับรูปภาพแสนสวย เกี่ยวกันตรงไหน.....39
21. รูปสวยๆ น่าจะใช้กับกระจกไม่สะท้อนแสงนะ.....40
22. จะวางจุดดวงโคมฝ้าเพดาน มีแนวทางเริ่มต้นอย่างไร.....41
23. ปัจจัยเรื่องแสงแบบไหนที่ทำให้ตาเราสบาย อ่านเห็นได้สะดวก.....43
24. อยากมีห้องพระ ต้องคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง?.....45
25. เพอร์นิเจอร์สำเร็จรูปที่บ้านฉัน มีปัญหาที่ไรต้องทิ้งไปทุกที.....47
26. จะใช้ผ้าปูเพอร์นิเจอร์ ต้องพิจารณาพฤติกรรมตัวเองให้ดี.....48
27. ไม่ปาร์เกตสำเร็จคืออะไร.....49
28. ปาร์เกตหน้าเดียวแปลว่าอะไร.....51
29. ปูปาร์เกตอย่างไรไม่ให้ลื่นง่าย.....52
30. พื้นห้องทำงานอยากปูไม้ปาร์เกต ควรจะปูไม้อะไรดี ไม้สัก ไม้แดง
ไม้มะค่า ไม้ฉำฉา.....53
31. ทำหินขัดอย่างไรไม่ให้ร้าวง่าย.....54
32. พื้นหินขัดแตกเป็นแนวตรงบริเวณเสาและคาน น่าจะเกิดจากอะไร?.....55
33. วางกระเบื้องหลังคา อย่าลืมหันหลังคาแนวเหมือนการก่ออิฐ.....56
34. ครอบหลังคาน่าจะเป็นกระเบื้องตามหลังคาหรือน่าจะเป็นปูนปั้นดีกว่า.....57
35. คู่มือคนมีส้วมในบ้าน ราคา 100 บาทเท่านั้น คืออะไรหนอ.....58
36. ขาอ่างล้างหน้าส่วนใหญ่มีไว้เพียงประดับประดา ไม่ได้มีไว้รับน้ำหนัก.....59
37. รอยร้าวที่ผนังกระเบื้องในห้องน้ำ.....60
38. อย่าลืมหัน...ควรปูกระเบื้องห้องน้ำก่อนปูปาร์เกตห้องนอน.....61
39. อยากมีสายชำระ ไม่น่าจะลืมหันอะไร.....63
40. ลูกกัญญาแจแบบแบนๆ กับลูกกัญญาแจแบบเหลี่ยมๆ
หรือกลมๆ ต่างกันอย่างไร.....64
41. ลูกกัญญาแจมาสเตอร์คืออะไร และมีกี่แบบ.....65
42. ลูกบิดมือจับบานเลื่อน น่าจะยื่นออกจากตัวบานเลื่อนกี่เซนตดี.....67
43. ลูกบิดห้องน้ำน่าจะใช้แบบใด.....68

ปัญหานำรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยและการใช้พลังงาน

44. พอมึงบประมาณเหลือ ลองติดอุปกรณ์เหล่านี้หน่อยดีไหม.....71
45. ดวงไฟในตู้เย็นดับ ทำอย่างไรดี.....72
46. เบรกเกอร์ตัดไฟในบ้านแล้ว แต่เครื่องปรับอากาศยังทำงานอยู่
ช่างไฟฟ้าแสนเก่งเขาติดตั้งให้อย่างไร.....73
47. ก่อสร้างแบบไม่ไม่ต้องลุ้น อย่าลืมนับเครื่องดับเพลิง.....75
48. ผู้ออกแบบตกแต่งภายในทั้งหลาย อย่าพยายามซ่อนที่ดับเพลิงเลยครับ.....76
49. รักชีวิตของคุณ เดินผ่านตู้ดับเพลิงเมื่อไร ช่วยสังเกตสักนิดนะครับ.....77
50. ถังดับเพลิงมือถือมีกี่แบบ แต่ละแบบเป็นอย่างไรหนอ.....78
51. Fire Pump คืออะไร และจะปั๊มไฟมาเข้าบ้านเราได้ทีละกี่หลัง.....79
52. นักออกแบบเคย ถ้าวัดซากติดกันระว่าง Thermal Mass หน่อยนะ.....80
53. อยากให้บ้านเย็น น่าจะขังน้ำไว้ได้ตัวบ้านจะดีไหม.....81
54. พัดลมฟักทอง ช่วยลดความร้อนของบ้านได้ดีไหม.....83
55. อากาศร้อนนัก เอาสปริงเกลอร์รดน้ำที่หลังคาเลยชะดีไหม.....85
56. ทำไมรถจอดกลางแดดจึงมีความร้อนในรถมากกว่านอก.....87
57. เปิดหน้าต่างห้องนอน แล้วค่อยเปิดเครื่องปรับอากาศดีไหม.....88
58. เครื่องปรับอากาศน่าจะวางไว้ที่ไหน ตั้งพื้น แขนงผ้าเพดาน หรือติดผนัง.....89
59. ช่างดูแลแอร์เขาต้องทำอะไรให้บ้าง.....91

เกร็ดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาบ้านไทย

60. ทำไมต้องศึกษาภูมิปัญญาสถาปัตยกรรมไทย.....95
61. หมู่บ้านไทยบนที่สูงเรียกว่า “ดอน” อยู่ใกล้เรียกว่า “หนอง”
แล้วคำว่า “บาง” คืออะไร.....97
62. นอกจากคำว่า “ดอน” “หนอง” และ “บาง” แล้วคำว่า “บ้าน”
หมายถึงชุมชนแบบไหนของประเทศเรา.....98
63. เมือง “เอกแตก” คืออะไร และเกิดขึ้นได้อย่างไร.....99
64. เรือนไทยบ้านเรามีกี่ประเภท.....101
65. วลีที่ว่า “คนไทยแต่งออก” และ “คนจีนแต่งเข้า” แปลว่าอะไร.....103

66. บ้านไทยสำหรับคนธรรมดา และสำหรับคนดี มีความแตกต่างกันอย่างไร.....104
67. “กุฏิ” กับ “บ้าน” แตกต่างกันอย่างไร.....106
68. อะไรคือข้อห้ามสำหรับการออกแบบบ้านไทย.....107
69. บ้านไทยคือระบบการก่อสร้างสำเร็จ ยุคที่ 1.....108
70. ฐานรากเรือนไทยโบราณเป็นอย่างไร?.....110
71. ทำไมหลังคาบ้านทรงไทยจึงต้องสูงและลาดชันมาก.....111
72. เรือนไทย “ยกใต้ถุนสูง” มีประโยชน์อย่างไร.....112
73. ทำไมชายคาบ้านไทยถึงยื่นยาว.....114
74. ทำไมบ้านไทยจึงมี “ค้ำยัน” เยอะแยะไปหมด.....115
75. ทำไมบ้านไทยจึงไม่ค่อยมีรั้ว.....116
76. ทำไมเรือนไทยจึงต้องมีขนาดลานหรือชานที่กว้างขวาง.....117
77. ทำไมหน้าต่างบ้านไทยจึงอยู่ต่ำกว่าหน้าต่างบ้านในปัจจุบัน.....118
78. บ้านไทยเรามี “ห้องน้ำ” และ “ห้องส้วม” อยู่ที่ไหน.....119
79. ทำไมพื้นบ้านไทยจึงมีจะตี่วันร่องห่าง.....121
80. ทำไมบ้านทรงไทยภาคกลางจึง “สอปเข้า”.....122
81. ทำไมบ้านภาคเหนือจึง “สอปออก”.....123
82. ทำไมเรือนทางภาคเหนือบางแห่งจึงสร้างติดพื้นดินเลย.....124
83. ทำไมบ้านภาคใต้ถึงต้องมี “ตอม่อ” เป็นอิฐหรือแท่งหิน.....125
84. “เรือนเครื่องผูก” คืออะไร.....126
85. “เรือนเครื่องสับ” คืออะไร.....127
86. “เถียงนา” คืออะไร.....128
87. “เสาทอม” คืออะไร.....129
88. “เสาซ่อนทรัพย์” คืออะไร.....130
89. “ฝาประคน” และ “ฝาสายบัว” คืออะไร.....132
90. ฝาไทยหายไ้ได้คือ “ฝาสำหรับด” และ “ฝาไหล”.....133
91. “กระเบื้องหางเหยี่ยว” และ “กระเบื้องว่าว”
ทำไมถึงนิยมใช้กับอาคารไทย.....134
92. “ปั้นลม” คืออะไร.....135

93. “ตะพานหนู” คืออะไร.....136
94. “ตัวเหงา” กับ “ตัวรีนเริง” คืออะไรในบ้านไทย.....137
95. “ร้องตีนแมว” หรือ “ซ่องแมงลอด” คืออะไรในภูมิปัญญาบ้านไทย.....138
96. หน้าบันบ้านไทยบางแห่งทำไมจึงเป็นรูปสัตว์มงคล.....140
97. หน้าบันบางแห่งเป็นรูปสี่เหลี่ยมซ้อนกัน หรือเรียกว่า “จั่วพรหมพักตร์”
มีความหมายอย่างไร.....141
98. “เต็น” คืออะไร.....142
99. “กาแล” มีไว้เพื่ออะไร.....143
100. เรือนไทยมีความเชื่อเรื่องบันไดอย่างไร.....144
101. การปูพื้นไม้ของบ้านไทยจะวางแนว “ไม่แทงหน้า”.....145
102. ธรณีประตูมีไว้ทำไม ช่างช่างทางลื่นดี.....146
103. บ้านไทยสร้างด้วยวัสดุเบาๆ มีประโยชน์อย่างไรกับเรื่องพลังงาน.....148
104. บ้านไทยเดิมริมน้ำ ทำไมจึงเย็นกาย เย็นใจ สบายไปหมดเลย.....150
105. Transfer Zone เป็นอีกหนึ่งของภูมิปัญญาบ้านไทย.....152
106. ทำไมเรือนไทยบางแห่งจึงปลูกต้นไม้ไว้กลางลานบ้าน.....154
107. ไม้กระถางหรืออ่างบัวที่ลานชานบ้านไทย ช่วยอะไรได้อีก
นอกจากความสวยงาม.....155
108. ครัวไทยก็ใช้ภูมิปัญญาระบายอากาศและป้องกันมอด มด ปลวก.....156

ปัญหาเกี่ยวกับ โครงสร้างและรอยร้าว

SE-ED

ผู้รับเหมาบอกว่าบ้านของคุณ ต่อเติมได้สบายมาก โครงสร้าง เตรียมไว้แล้ว เชื้อได้ไหม

❌ เชื้อไม่ได้ครับ เพราะการที่คุณจะต่อเติมอาคารของคุณนั้น เป็นการสุ่มเสี่ยงต่ออาคารวิบัติเป็นอย่างยิ่ง ทุกตารางเมตรที่คุณก่อสร้างต่อเติมขึ้นนั้น จะทำให้น้ำหนักเข้ามาโถมทับโครงสร้างของบ้านเกือบ 1 ตันทีเดียว ดังนั้นหากใครมาบอกคุณว่าได้เตรียมโครงสร้างเรียบร้อยแล้ว จะต้องมีการพิสูจน์ยืนยันเสมอ ซึ่งการพิสูจน์นั้นจะต้องประกอบด้วยแบบก่อสร้าง (พิมพ์เขียว) รายการคำนวณทางวิศวกรรม และที่สำคัญที่สุดก็คือ ลายเซ็นลงนามรับรองของวิศวกรโครงสร้าง ผู้ทำการออกแบบ (ซึ่งเขาจะแนบมาพร้อมกับภาพถ่าย ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ) หากเขามีทุกอย่างครบตามนั้นจึงจะเชื่อถือได้ แต่ถ้าหากไม่มีเอกสารยืนยัน และคุณก็ยังอยากจะเชื่อก็คงไม่มีใครห้ามคุณได้ เนื่องจากความเชื่อส่วนบุคคลนั้น ถือเป็นสิทธิเสรีภาพที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญไทย ใครจะมาบีบบังคับคุณไม่ได้ ...หากคุณอยากจะเชื่อแบบเสี่ยงๆ เช่นนั้น

รอยอาคารแยกออกจากกันจนอุด วัสดุยาแนวก็ไม่พอ ต้องทำอย่างไร

ในบางครั้งที่อาคารมีรอยแยกออกจากกัน แม้ระบบโครงสร้างจะแข็งแรง ไม่มีอันตราย (หรือแก้ไขทางระบบโครงสร้างเรียบร้อยแล้ว) แต่มีรอยแยกกว้างมาก เจ้าซิลิโคน หรืออะคริลิก หรือวัสดุยืดหยุ่นที่อุดประสานเอาไว้ก็เอาไม่อยู่ จะต้องทำอย่างไรกันดี

หากคุณมีปัญหาอย่างที่ว่า สิ่งแรกที่เป็นข้อห้ามก็คือ ห้ามเอาปูน หรือปูนทรายอุดเข้าไปตรงรอยแตกร้าวนั้น เพราะอุดไว้ได้ไม่นาน พออาคารมีการขยับตัว หรือมีความสั่นสะเทือน (ภาษาช่างเขาเรียกว่า อาคารมัน “ดิน”) ปูนหรือปูนทรายที่อุดเอาไว้ก็แตกออกจากกันอีกจนได้

วิธีการหนึ่งที่นิยมกันก็คือ การทำ “หลบ” หรือทำ “ปึกนก” จากอาคารหนึ่งเข้าไปคลุมอีกอาคารหนึ่ง เจ้าหลบหรือปึกนกนี้จะทำด้วยอะไรก็ได้ แล้วแต่ลักษณะอาคาร บางคนก็ทำเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก บางคนก็ทำเป็นแผ่นยาง แต่ส่วนใหญ่นิยมทำเป็นแผ่นสแตนเลสเพื่อคลุมรอยแตกร้าวนั้น ยามมีฝนมา น้ำก็ไม่รั่วซึมอย่างที่เคยเป็นนะครับ

เด็ก ป.1 เขาตรวจสอบ รอยแตก รอยแยก รอยร้าว เบื้องต้นอย่างไร

6 เวลาเกิดรอยแตก รอยร้าวเล็กๆ ในบ้านเรา สิ่งที่เราจะต้องรีบจับตามอง และระวังไว้ก็คือ สำรว่าเจ้ารอยแตกแยกเหล่านั้น มันลามปามให้รอยแยก มันใหญ่ขึ้น หรือรอยร้าวมันยาวขึ้นหรือเปล่า พวกเด็กนักเรียน ป. 1 เขาจะตรวจสอบโดยการขีดเส้นที่ปลายของรอยแตก แล้วก็ขีดเส้นคาดที่รอยแยกพร้อมกับจดวันที่เอาไว้ เมื่อเวลาผ่านไป ถ้ารอยแตกมันยาวขึ้น ก็จะเห็นได้ง่ายว่ารอยมันผ่านเส้นที่ขีดเอาไว้ (ซึ่งเด็กเขาอาจจะขีดเส้นไว้อีก แล้วก็จดวันที่เอาไว้อีก เพื่อรอดูพฤติกรรมการแตกแยกต่อไป) ถ้ารอยแยกมันถ่างขึ้น ก็จะสังเกตเห็นได้ง่าย เช่นเดียวกัน ถ้าแยกออกไม่หยุด ลามออกไปเรื่อยๆ เด็ก ป. 1 เขาก็จะต้องรีบไปหานายช่างผู้รู้ หรือไปหาวิศวกรเพื่อปรึกษาว่าเขาน่าจะอย่างไร เพื่อเขาจะได้มีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัย ในการที่จะได้ไปเรียน ป. 2 ต่อไปครับ

เด็ก ป.2 เขาตรวจสอบ รอยแยกอาคารอย่างไร

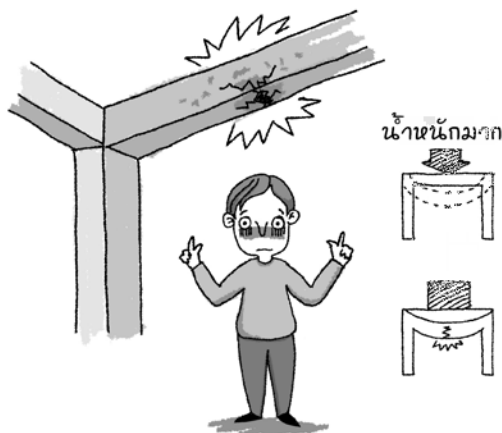

บ้าน

ที่มีรอยแยกรอยร้าว บางครั้งก็จะขีดเส้นวัดดูยาวเหมือนกัน เพราะลักษณะการแตกแยกอาจจะเป็นการเคลื่อนตัวของอาคาร หรือแตกอย่างไม่มีระบบ จนเด็ก ป. 1 ก็งงเหมือนกัน จึงต้องใช้ความรู้ของเด็ก ป. 2 เพราะเขาจะไปซื้อกระจกแผ่นบางๆ เล็กๆ (เรียกว่า กระจกสไลด์สำหรับดูกล้องขยายก็ได้) แล้วเขาก็เอามาติดกาอย่างดีที่สุดทั้งสองด้าน เอากระจกนั้นคาดทับไว้กับรอยที่แตกแยก แล้วเขาก็จดวันที่เอาไว้ ทิ้งไว้สักหลายวันก็มาดูกระจกนั้น หากกระจกยังติดอยู่ ก็แสดงว่าอาคารไม่มีการทรุดตัว หรือรอยแตกไม่มีการขยายออกไป แต่ว่าแผ่นกระจกนั้นแตก เด็ก ป. 2 ก็จะทราบ ว่า อาคารบ้านของเขามีการเคลื่อนตัวแตกร้าวออกไปเรื่อยๆ เขาก็จะวิ่งไปปรึกษา นายช่างผู้รู้หรือวิศวกรครับ

รอยร้าวที่กลางคานมักจะเกิด จากอะไร อันตรายถึงชีวิตหรือไม่

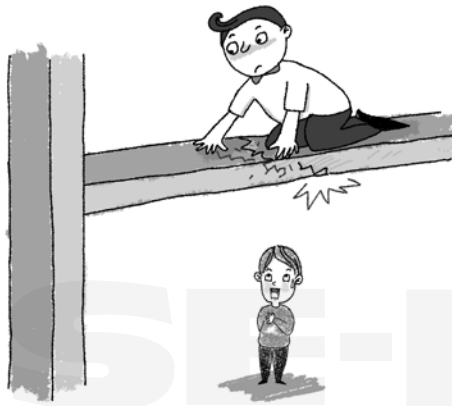

รอยร้าวเป็นสิ่งที่คู่บ้านคู่อาคาร เพราะแทบจะไม่มีบ้านเรือนหลังไหนเลยที่จะไม่มีรอยร้าว แต่รอยร้าวบางอย่างเป็นรอยร้าวที่อาจจะมอันตรายกับเราได้ เช่น รอยร้าวที่กลางคานที่เป็นรอยร้าวอันเกิดขึ้นจากคอนกรีต ไม่ใช่ปูนฉาบที่มีรอยร้าวเป็นแนวตั้ง ตั้งฉากกับแนวนอนของคานที่ตรงกลางของคาน หากร้าวมากหน่อยจะเห็นเป็นรอยร้าวที่ด้านใต้คานกว้าง (อ้า) มากกว่าตอนช่วงบนของคาน อาการแบบนี้แสดงว่าคานตัวนั้นต้องรับน้ำหนักมากกว่าปกติ จึงเกิดการแอ่นตัวลงมาเป็นแนวโค้ง พอแอ่นตัวก็จะทำให้คอนกรีตแตกแยกออกเป็นรอยที่เห็น สิ่งที่น่าจะทำอันดับแรกก็คือ วิ่ง (เบาๆ) ขึ้นไปดูข้างบนว่า ตรงบริเวณของคานตัวนั้นร้าวอะไรหนักๆ ทับเอาไว้หรือไม่ หากวางของหนักเอาไว้ ก็ต้องรีบเอาน้ำหนักนั้นออกโดยเร็ว และคานจะมีโอกาสกลับเข้าที่เดิมได้บ้าง แต่หากสำรวจแล้วไม่มีน้ำหนักอะไรวางไว้เป็นกรณีพิเศษเลย ก็แสดงว่าคานตัวนั้นอาจ

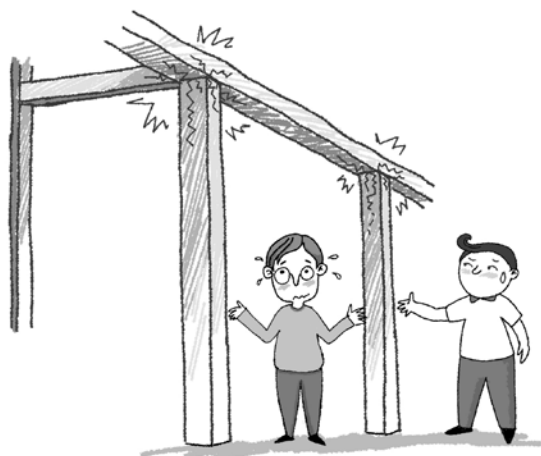

จะรับน้ำหนักของระบบโครงสร้างของตัวเองไม่ได้ ปัญหาจึงอาจจะต้องอยู่ที่
การใช้งานของเรา ต้องมีการตรวจสอบโดยผู้รอบรู้ต่อไป

ปัญหาความผิดปกติของโครงสร้างนี้ เป็นสาเหตุเริ่มต้นของอาคารวิบัติ
ทรุดหน้าอย่างหนึ่งนอนใจ ต้องปรึกษากับวิศวกรโครงสร้างเสมอ เพื่อประโยชน์สุข
ของตัวเอง

เห็นรอยร้าวที่หัวเสา ต้องรีบไปทำประกันชีวิตไหม

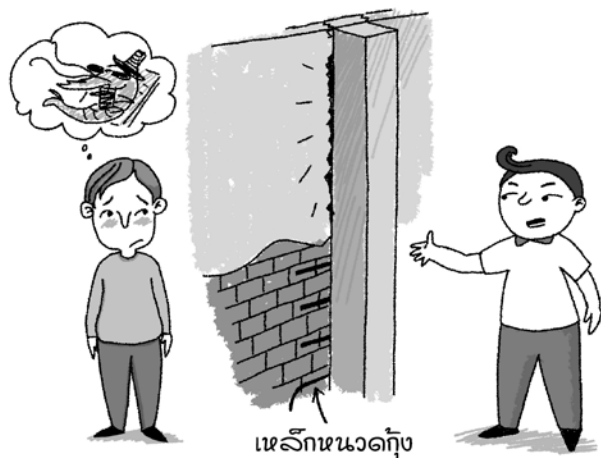
รอยร้าวที่นับว่าเป็นอันตรายที่สุดอย่างหนึ่งในบ้านของเราคือ รอยร้าวลักษณะเฉียงๆ ที่หัวเสา ตรงส่วนที่คานไปติดกับหัวเสาทั้งสองด้าน อาจจะเป็นรอยเฉียงที่ปลายคานหรือที่หัวเสาเลยก็ได้ อาการแบบนี้แสดงว่า คานตัวนั้นไม่สามารถจะรับน้ำหนักได้ เกิดแรงเฉือนขึ้น และคานอาจจะหลุดออกจากหัวเสา ครั้นเมื่อคานหลุดออกจากหัวเสา ระบบโครงสร้างก็วิบัติ อาจจะทำให้อาคารทั้งหลังพังราบลงมานอนกับพื้น และอาจจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จนเราหนีออกจากบ้านไม่ทัน

หากเราเห็นอาการร้าวแบบนี้แล้ว มีสองทางเลือกสำหรับเรา ทางเลือกแรกคือ รีบวิ่งไปติดต่อกับประกันชีวิตไว้ เพื่อไม่ให้คนรุ่นหลังต้องลำบากเรื่องทรัพย์สิน หรือทางเลือกที่สองก็คือ รีบไปปรึกษาวิศวกรโครงสร้างให้เข้ามาตรวจอาการให้คำแนะนำ และแก้ไขอย่างทันที

รอยร้าวข้างเสาระหว่าง ผนังกับเสา อันตรายเพียงไร

บ้านบางหลังมีรอยร้าวหรือรอยแยกเล็กๆ เกิดขึ้นที่รอยต่อของผนังกับเสา เป็นรอยเล็กๆ แนบกับเสาอยู่ บางครั้งก็อาจจะมียางเล็ดลอดเข้ามา บางแห่งก็จะเป็นรอยร้าวเวลาฝนตก ถ้ารอยร้าวนี้ไม่ได้ลามออกไปที่ผนัง หรือลามไปที่ส่วนเสาโครงสร้าง และผนังก็ไม่ได้เอียงหรือโยกได้ ก็ไม่มีอันตรายอะไรที่ต้องกังวลมากมาย

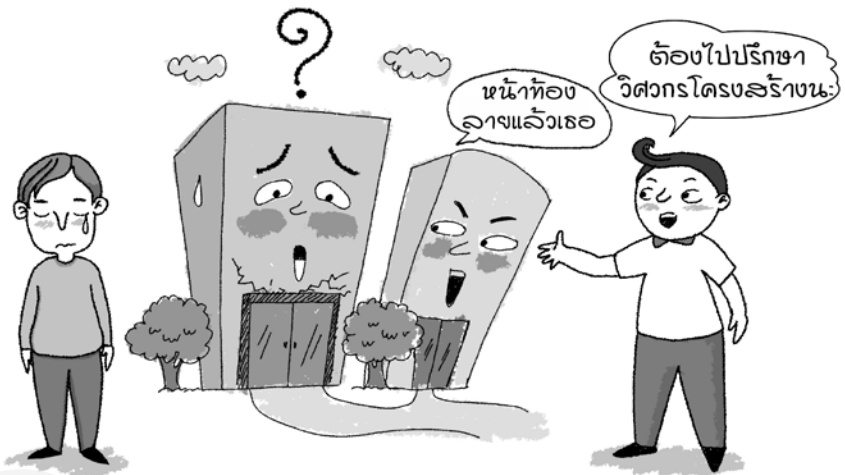
เหตุที่เกิดขึ้นก็เพราะการก่อผนังอาจจะไม่ได้เสียบ “แนวคานวดัก” ซึ่งเป็นเหล็กเส้นเล็กๆ ยาวประมาณ 1 ฟุต ด้านหนึ่งเสียบเข้าไปในเสาโครงสร้าง อีกด้านหนึ่งฝังอยู่ในผนังก่ออิฐ ระหว่างก้อนอิฐมีระยะห่างประมาณ 1 ฟุต เหล็กแนวคานวดักตัวนี้จะทำหน้าที่รั้งให้ผนังกับเสานั้นแนบประสานกัน เป็นตัวช่วยไม่ให้ผนังมีการส่ายหรือบิดตัว ซึ่งจะเป็นการป้องกันการแตกร้าวเป็นร่องตามแนวตั้ง ระหว่างผนังกับเสาโครงสร้างนั้นได้

การแก้ไขก็คล้ายกับการแก้ไขรอยร้าวที่เกิดขึ้นได้คานคือ แกัดันเหตุที่การควบคุมงานให้ดี อย่าไปสกดให้รอยเปิดกว้างแล้วเอาปูนทรายอัดเข้าไป (เพราะจะเกิดอาการแตกร้าวเหมือนเดิม) และวิธีที่ง่ายที่สุดก็คือ เอาวัสดุประสานรอยร้าวที่ยืดหยุ่นได้ฉีดยัดเข้าไปที่รอยแตกนั้น ซึ่งเมื่อทำถูกต้องตามกรรมวิธีแล้ว ก็จะมีอายุอยู่ได้ประมาณ 2 - 4 ปี แล้วก็ต้องตรวจสอบ และอาจจะใช้กรรมวิธีเดิม เพื่ออุดรอยแตกนั้นต่อไปอีกครับ

รอยร้าวตามยาว ใกล้ท่อนคาน หมายถึงอะไร

รอยร้าวที่เป็นรอยตามยาวที่คานคอนกรีตเสริมเหล็ก บริเวณด้านล่าง ใกล้ท่อนคานเป็นเส้นยาวต่อๆ กัน หมายความว่า เหล็กในคานที่เสริมเป็นเหล็ก ด้านล่างของคานน่าจะเป็นสนิม หรือความหนาของคอนกรีตที่หุ้มเหล็กในบริเวณ นั้น มีความหนาไม่ได้ตามกำหนด (มักจะเกิดจากการเทคอนกรีตแล้วไม่ได้ตรวจสอบลูกป้อนรองเหล็กเส้นซึ่งไม่ได้ระดับ) ความชื้นก็อาจจะผ่านเข้าไปถึงตัวเหล็ก เส้น แล้วทำให้เหล็กเส้นด้านล่างนั้นมีปัญหา

รอยร้าวเพราะเหล็กด้านล่างมีปัญหา นี้ จะทำให้คานตัวนั้นรับแรงดึงได้น้อย ลง อย่าพยายามแก้ไขเองถ้าไม่ใช่เรื่องจำเป็นเร่งด่วน ปรึกษาวิศวกรโครงสร้าง เสียก่อนจะปลอดภัยกว่า หากเป็นเพียงเล็กน้อย วิศวกรอาจจะให้เพียงสกัด คอนกรีตออก ปรับแต่งเหล็กเส้นให้มีคุณภาพ แล้วก็หล่อสารใหม่เข้าหุ้มเหล็ก เื่อไว้ หากอาการหนัก ก็อาจจะให้มีการทุบรื้อ และทำคานตัวนั้นใหม่ก็ได้

• สารพินกำหนดม •

เรื่องบ้านกับ สถาปนิกไทย

หากคุณเป็นผู้หนึ่งที่มีปัญหาเกี่ยวกับการซ่อมแซมหรือดูแลรักษากัน...

คำถาม-คำตอบที่รวบรวมไว้ในเล่มนี้ คงจะช่วยแก้ปัญหาคาใจให้คุณได้ เช่น

- รอยร้าวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบ้าน อันตรายมากน้อยแค่ไหน
- ติดเหล็กดัดอย่างไร เวลาไฟไหม้ถึงจะหนีออกจากบ้านได้
- พัดลมฟักทอง ช่วยลดความร้อนของบ้านได้ดีจริงหรือ
- เครื่องปรับอากาศควรวางตำแหน่งไหนถึงจะดี
- ซायคบ้านไทยที่ยืนยาว รู้ไหมว่ามีประโยชน์อย่างไร
- อยากให้บ้านเย็นสบาย อย่างมองข้ามไม้กระถางหรืออ่างบัว

นอกจากนี้ยังมีคำถามเกี่ยวกับวัสดุตกแต่งบ้าน และการเลือกใช้ให้เป็นอย่างประหยัดและถูกวิธี เพื่อลดภาระที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลัง พร้อมความรู้และประโยชน์ของภูมิปัญญาบ้านไทย ที่อยากให้คุณนำไปประยุกต์ใช้กับบ้านในปัจจุบัน

“ผมไม่ใช่คนบ้าเชื่อชาติจีนลืมหูลืมตาไม่ขึ้น แต่ภูมิใจที่ได้เกิดในแผ่นดินไทย และภูมิใจที่จะเรียกตัวเองว่า ‘สถาปนิกไทย’ แม้ว่าเคยไปร่ำเรียนและทำงานที่โพ้นทะเลมาหลายปี จึงอยากจะเขียนหนังสือเพื่อคนที่อยู่บ้านในเมืองไทยให้รับทราบถึงภูมิปัญญาในบ้านไทย และรับรู้ถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการก่อสร้างในบ้านของเรา เพื่อเป็นข้อคิดก่อนจะลงมือสร้างบ้าน ดูแลปัญหาเมื่อเข้าไปอยู่ในบ้าน แจ้งเหตุให้สังเกตเห็นสิ่งที่ผิดปกติของตัวบ้าน และรับรู้แนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นอย่างถูกต้อง และประหยัดที่สุด”

ยอดเยี่ยม เทพธรรณภ

ISBN 978-974-212-767-1

9 789742 127671

125 บาท